

Θεωρεῖν τὸν Ἰησοῦν

του μακαριστοῦ Γέροντος Ευσεβίου Βίττη

Ἡ δυνατότητα τοῦ ὁρᾶν, τοῦ βλέπειν, ἡ θέαση τῶν ἀντικειμένων γύρω μας καὶ πρὸ πάντων τῶν συνανθρώπων μας, ἀποτελεῖ μία ἀπ' τὶς πιὸ μεγάλες καὶ ὁμορφες δυνατότητες ἐπικοινωνίας. Ὅταν τὸ βλέμμα συναντᾷ τὸ βλέμμα, βρισκόμαστε στὴν πιὸ ἀποφασιστικὴ στιγμὴ ἐπικοινωνίας, ἐφ' ὅσον φυσικὰ προϋπάρχουν καὶ οἱ ψυχολογικὲς προϋποθέσεις ποὺ δίνουν στὸ βλέμμα τὸ ἰδιαίτερο βάθος καὶ τὴ δυνατότητα διεισδύσεως. Τὸ ἓνα βλέμμα βυθίζεται μέσα στὸ ἄλλο μὲ τρόπο ἀνεξήγητο, μυστικόν. Ὁ καθένας γίνεται ὑποκείμενο καὶ ἀντικείμενο θεωρίας ταυτόχρονα, θεωρὸς καὶ θεωρούμενος.

Τὸ βλέμμα προχωρεῖ βαθειὰ μέσα ἀπ' τὴ ζωντανὴ θυρίδα τῶν ματιῶν. Ὅλη ἡ ψυχὴ γίνεται ματιὰ καὶ εἰσδύει στὴν ἄλλη ματιὰ ὅλη δι' ὅλης. Ὅσοσδήποτε λόγος κι ἂν γίνεи για τὴν ἀξία καὶ τὸν τρόπο λειτουργίας τοῦ βλέμματος δὲν θὰ μπορέσει νὰ παραστήσει σ' ὅλο της τὸ βάθος καὶ τὴν ἔκταση τὴ σημασία τῆς ἐνέργειας «τοῦ θεωρεῖν».

Ἡ θέαση, «τὸ θεωρεῖν», ἔπαιξε πρωταρχικὴ σημασία στὴ σχέση μετὰ τὸν Ἰησοῦ. Ὁ Ἰησοῦς ὑπῆρξε ἀντικείμενο θέας τῶν πρώτων μαθητῶν του. Τὸν εἶδαν, τὸν θεώρησαν. Καὶ μετὰ τὸν γνώρισαν καὶ προχώρησαν στὴ βαθύτερη καὶ μυστικότερη θεωρία του. Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης εἶναι πολὺ σαφής: «Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς· ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν· ὃ ἐωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Α' Ἰωάν. Α' 1-3).

Ἡ θέαση αὐτὴ τοῦ Ἰησοῦ σὰν ἀνθρώπου καὶ αἰσθητὰ ψηλαφητοῦ ἦταν ἀναγκαία, γιατί χωρὶς αὐτὴν θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ ξεφύγει ἡ θεωρία τοῦ Ἰησοῦ ἀπ' τὸ συγκεκριμένο καὶ τὸ ὀρισμένο στὸ ἀόριστο καὶ ἀπροσδιόριστο, ἢ καλύτερα σ' ἓνα θολὸ καὶ σκοτεινὸ μυστικισμό, ὅπου χάνονται τὰ ὄρια ἀνάμεσα στὸ ἀληθινὸ καὶ στὸ πλασματικόν. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς ἐπιμένει: «Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν» (Α' Ἰωάν. δ' 14). Εἶναι ὅμως φανερὸ πὼς ἡ θέαση τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἦταν, δὲν μπορούσε νὰ εἶναι μία ἀπλή λειτουργία τῆς ὁράσεως. «Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρὸς» (Ἰωάν. α', 14). Ὁ Λόγος τοῦ θεοῦ ἔγινε σὰρξ, χωρὶς νὰ παύσει ὅμως νὰ εἶναι ὅ,τι ἦταν. Κάθε τί πὺ γίνεται κάτι ἄλλο ἀποκτώντας τὶς ιδιότητες ἐκείνου τοῦ ἄλλου, παύει νὰ εἶναι ὅ,τι ἦταν προηγουμένως. Εἶναι κάτι καινούργιο πιά.

Ὁ οἶνος πὺ ἔγινε τὸ νερὸ στὶς ὑδρίες τοῦ θαύματος στὴν Κανὰ δὲν εἶχε πιά τίποτε τὸ κοινὸ μ' αὐτὸ πὺ ἦταν. Μονάχα ὁ Λόγος μπορούσε νὰ εἶναι ταυτόχρονα καὶ Λόγος καὶ «σὰρξ» ξεπερνώντας τῆς φύσεως τοῦς ὅρους. Τὸ φυσιολογικὸ βλέμμα ἔδειχνε τὸν Ἰησοῦ. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἦταν ἀρκετὸ νὰ δώσει πληροφορίες ἱκανοποιητικὲς γι' αὐτόν. Χρειαζόταν καὶ ἄλλου εἴδους βλέμμα, γιὰ νὰ δεῖ καὶ τὸν Λόγο πὺ κρυβόταν πίσω ἀπὸ τὴν «σὰρκα». Χρειαζόταν μία εἰδικὴ δυνατότητα θεωρίας καὶ θεάσεως τῆς δόξας

του, τῆς μοναδικῆς του δόξας σὰν Υἱοῦ Μονογενοῦς. Ποιὰ εἶναι ἡ εἰδικὴ αὐτῆ ματιὰ, ἢ καλύτερα, σὲ τί πρέπει νὰ μεταμορφωθεῖ ἡ ματιὰ, γιὰ νὰ θεωρήσει τὸν Ἰησοῦν ἀληθινὰ καὶ σωστά; Μᾶς τὸ λέει ὁ ἴδιος: «*τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχη ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.*» (Ἰωάν. στ´ 40). Τὸ «*θεωρεῖν*» ἐδῶ γίνεται ταυτόσημο μὲ τὸ «*πιστεύειν*». Παύει δηλαδὴ τὸ βλέμμα νὰ ἀποτελεῖ μία καθαρὴ ἐνέργεια τῆς αἰσθήσεως μόνο. Τὸ βλέμμα γίνεται πίστη.

Τὸ θεωρεῖν ἔχει λόγον ὑπάρξεως τότε μόνον, ὅταν γίνεται ὄχημα πίστεως. Ἀλλιῶς μένει μία ἀπλὴ φυσιολογικὴ ἐνέργεια χωρὶς βάθος καὶ ἰδιαίτερη σημασία. «*ἐωράκατέ με καὶ οὐ πιστεύετε*» (Ἰωάν. στ´ 36). Εἶναι μία διαπίστωση καὶ ἕνα παράπονο τοῦ Ἰησοῦ, γι' αὐτοὺς ποὺ ἔμεναν στὸ πεδίο τῆς φυσιολογίας μόνον. Ἀλλὰ τὸ «*θεωρεῖν*» αὐτὸ γίνεται ἀφορμὴ καταδίκης. Γιατί ἐνέχει μέσα τοῦ τὸ στοιχεῖο τῆς κρίσεως. «*εἰς κρῖμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται*» (Ἰωάν. θ´ 39) καὶ «*εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν· ἡ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει*» (Ἰωάν. θ´ 41). Ὁ ἄνθρωπος καταδικάζεται στὴν περίπτωση αὐτῆ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του νὰ μένει στὸ χῶρο τοῦ γήινου καὶ τοῦ ἐγκόσμιου χωρὶς νὰ ἀξιῶνεται νὰ γίνῃ θεωρὸς τῶν ἐπέκεινα.

Ὁ Ἰησοῦς ὅμως δὲν εἶναι τώρα καὶ σωματικὰ παρὼν στὸν κόσμο. Παύει ἄραγε ἡ δυνατότητα τοῦ θεωρεῖν τὸν Ἰησοῦν; Τώρα ἔχουμε ἀντιστροφή τοῦ ἄξονα θεωρεῖν-πιστεύειν. Γίνεται πιστεύειν-θεωρεῖν. Μὲ τὴν πίστη καθαρίζει τὸ βλέμμα καὶ προχωρεῖ στὴν ἄμεση ἐσωτερικὴ θεωρία τοῦ Ἰησοῦ, καθαρίζει τὸ βλέμμα τῆς ψυχῆς. Καθαρίζει τὸ «*διορατικόν*», ὁ νοῦς, ποὺ ἀποτελεῖ τὸ μάτι τῆς ψυχῆς. Σ' αὐτὸ ἐνεργεῖ καὶ ἕνας ἄλλος παράγων ποὺ θὰ τὸν δοῦμε πιὸ κάτω. Τώρα δημιουργοῦνται, μπορούμε νὰ τὸ ποῦμε χωρὶς δυσκολία, ὅροι καὶ προϋποθέσεις καλύτερες «*τοῦ ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν*», πολὺ καλύτερες ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ εἶχαν οἱ ἄνθρωποι τότε ποὺ ὁ Ἰησοῦς ἦταν καὶ σωματικὰ στὴ γῆ. «*ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις;*» (Ἰωάν. 10, 24),

Ἡ ἀμφιβολία καὶ ὁ δισταγμὸς βασάνιζαν τὶς καρδιὰς τῶν ἀκροατῶν του καὶ τότε, ἐφ' ὅσον τὸ βλέμμα τους ἔμενε μόνο στὸν ραββί. Τὸν ἔβλεπαν, τὸν ἄκουγαν, τὸν ψηλαφοῦσαν, καὶ ὅμως ἔβλεπαν χωρὶς νὰ βλέπουν καὶ ἄκουγαν χωρὶς νὰ καταλαβαίνουν. «*Τυφλοὶ τὰ τ' ὦτα τὸν τὲ νοῦν τὰ τ' ὄμματα*». Δὲν λειτουργοῦσε ἡ ἐσωτερικὴ αἴσθησις, καὶ ἡ ἐσωτερικὴ ματιά. Γιατί; Κι' ἂν ὑποθέσουμε πὼς ὑπῆρχε καλὴ διάθεσις, ὅμως «*οὐπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη*» (Ἰωάν. ζ' 39). Ἔτσι ἐρχόμαστε στὸν παράγοντα ποὺ παίζει τὸν πιὸ ἀποφασιστικὸ ρόλο στὸ ζήτημά μας.

Ἡ θεωρία τοῦ Ἰησοῦ δὲν εἶναι ζήτημα ἐξυπνάδας, ὀξύνοιας, ὀξύδερκειας ἢ ἄλλων ψυχικῶν καὶ πνευματικῶν δεξιοτήτων. Δὲν εἶναι προνόμιο μερικῶν ψυχῶν ποὺ ρέπουν στὴ μυστικὴ καὶ ἐσωτερικὴ ζωὴ, ποὺ εὐκόλα βυθίζονται σὲ ἐνοράσεις καὶ χάνονται σὲ κόσμους ἀνεξέλεγκτους καὶ αὐθαίρετης ὑποκειμενικότητας. Ὁ Ἰησοῦς χάνεται ἀπὸ τὸ αἰσθητὸ ὀπτικὸ πεδίο, «*μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με*», ἀλλὰ ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ ἀπομάκρυνσή του θὰ γίνῃ ἀφορμὴ νὰ τὸν ξαναδοῦν οἱ μαθηταὶ του καὶ τότε καὶ τώρα καθαρότερα: «*καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα*» (Ἰωάν. ιστ' 16). Ὁδηγὸς στὴ θέα αὐτὴν εἶναι ὁ Παράκλητος. Ἐκεῖνος εἶναι ὁ ὀδηγὸς «*εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν*». Ἐκεῖνος θὰ διδάξει καὶ θὰ ἀποκαλύψει τὴν ἀλήθεια καὶ γιὰ τὸν Ἰησοῦ. Ἐκεῖνος θὰ τὸν δοξάσει (Ἰωάν. ιστ' 14 ἐ.). θὰ μιλήσῃ γι' αὐτὸν καὶ θὰ τὸν φανερώσῃ στὶς καρδιὰς τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται καὶ πάλι στὴν Ἐκκλησία του διὰ τοῦ Παρακλήτου. «*μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα ... καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ (ὅταν δηλ. θὰ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος) ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν*». Ὁ Παράκλητος μιλάει στὶς καρδιὰς καὶ φυτεύει τὴν πίστη. «*ὅτι ἐώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες*» (Ἰωάν. κ' 29). Ἀπὸ τώρα δὲν θὰ εἶναι ἀναγκαία ἡ αἰσθητὴ ψηλάφησις. Τώρα πιά εἶναι κατατεθειμένη ἡ μαρτυρία γιὰ τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸ Πνεῦμα θὰ

φανερώνει τὸ βαθύτερο καὶ μυστικότερο νόημά της.

Τὸ Πνεῦμα ὑπάρχει μέσα στὴν Ἐκκλησία. Τὸ ἀνήκειν στὴν Ἐκκλησία, τὸ εἶναι μέλος τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ ἀποτελεῖ τὸ μυστικὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἀποτελεῖ τὸ ἐχέγγυο τῆς μετοχῆς στὸ Πνεῦμα καὶ τῆς χορηγήσεως ἀπὸ αὐτὸ τῆς δωρεᾶς «*τοῦ ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν*». Ἐξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία ἀνήκει κανεὶς στὸν κόσμον καὶ «*οὐ δύναται λαβεῖν*» τὸ Πνεῦμα (Ἰωάν. 14' 17). Γι' αὐτὸ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ δεῖ τὸν Ἰησοῦ. Ὅλες οἱ προσπάθειες γιὰ τὴν ἀπομύθευση τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὴν ἀνατομία της ὑπὸ τὸ φῶς τῆς γνώσεως τοῦ κόσμου αὐτοῦ καὶ μὲ κριτήριον τὶς ἀνθρώπινες δυνατότητες κατανοήσεως δὲν κατέληξε παρὰ στὴν ἐξαφάνιση τοῦ Ἰησοῦ. Καθόλου παράξενο γιὰτί μετὰ τόση συζήτηση γίνεται λόγος «*περὶ τίνος Ἰησοῦ τεθνηκότος ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν*». (Πρ. κε' 19).

Τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα, ἀδύναμο καθὼς εἶναι, εἶναι ἀνίκανο νὰ ξεπεράσει τοὺς φυσικοὺς ὅρους, ποὺ τὸ διέπουν καὶ τὸ κρατοῦν δέσμιον τοῦ παρόντος, καὶ νὰ κατανοήσῃ καὶ ἀκόμη πιὸ πολὺ, νὰ θεωρήσῃ τὸν Ἰησοῦ. Μέσα ὅμως στὴν Ἐκκλησία ἐμφανίζεται ὁ Ἰησοῦς. Μέσα στὴν Ἐκκλησία ὁ Παράκλητος μᾶς ὁδηγεῖ στὴ θεωρία τοῦ Ἰησοῦ. Μᾶς ἀποκαλύπτει τὸν Ἰησοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία στηριζόμενη στὸ θεμέλιον τῶν ἀποστόλων (Ἐφεσ. Β' 20) ποὺ κατέθεσαν μὲ τὸ αἷμα τοῦ μαρτυρίου γιὰ τὸν Ἰησοῦ καὶ στὴ χειραγωγία τοῦ Πνεύματος ποὺ τὴν ἐμψυχώνει καὶ τὴν ὁδηγεῖ στὴν ἐσωτερικὴ γνώση τοῦ Ἰησοῦ, κινεῖται ἀνάμεσα στὶς δύο παρουσίες τοῦ Ἰησοῦ μέσα στὴν ἱστορία. Καὶ ζεῖ μὲ τὴν μυστικὴν θεωρία του καὶ τὴν ἀναμονή του, ἕως ὅτου τὸν δεῖ «*πρόσωπον πρὸς πρόσωπον*» (Α' Κορ. 13' 12). Τὴ θεωρία αὐτὴ τοῦ Ἰησοῦ τὴ ζεῖ κάθε ἀληθινὰ πιστὸς μὲ ἓνα τρόπο πολὺ προσωπικό, ἀλλὰ πραγματικὸ καὶ ἀληθινό. Ἔτσι ἐξηγεῖται ἡ σύμπτωση τῆς μυστικῆς ἐμπειρίας τῶν μεγάλων ἀγίων ποὺ τὴν καταθέτουν στὸ κοινὸ θησαυροφυλάκιον τῆς Ἐκκλησίας μας.

Μιλᾶμε γιὰ τὴ θεωρία τοῦ Ἰησοῦ. Ἡ ἔννοια αὐτή, ἢ καλύτερα, ἡ πραγματικότητα ποὺ κρύβεται πίσω ἀπὸ τὴν ἔννοια αὐτή, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περιγραφεῖ, ὅπως καὶ κάθε συναφῆς

πραγματικότητα που αναφέρεται στην ούρανια και υπερβατική πραγματικότητα. Γι' αυτό και είναι αδύνατον να εκφρασθεῖ με λέξεις, που αδυνατοῦν ἀκόμα καὶ τὴν περιγραφτὴ καὶ ἀπλὴ πραγματικότητα νὰ περιγράψουν. Αὐτὲς τὶς πραγματικότητες «οὐκ ἔξδν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι» στὴν ἀνθρώπινη γλῶσσα (Β' Κορ. ιβ' 4). Καὶ γι' αὐτὸ, τὸ λόγο τὸν ἔχει ἡ ἄμεση ἐσωτερικὴ βίωση καὶ ἡ φανέρωση τοῦ Πνεύματος. Ἐκεῖνο που μπορεῖ μονάχα νὰ λεχθεῖ εἶναι τοῦτο: Τὸ θεωρεῖν τὸν Ἰησοῦ δὲν εἶναι λέξεις χωρὶς ἀντίκρουσμα. Εἶναι μία ἀπρόσιτη πραγματικότητα που τὴν γεύονται ὅσοι εἶναι ὄλο φωτιὰ καὶ θεῖο ἔρωτα.

Ἦρες-ῶρες ἐκφράζεται καὶ μὲ δάκρυα καὶ μὲ ἐσωτερικὸ κατακλυσμὸ χαρᾶς καὶ ἀνείπωτης εὐτυχίας, μὲ συναισθηματικὴ εὐφορία καὶ πνευματικὴ ἀνάταση καὶ ἄρρητο γλυκασμὸ που εἶναι μία ἰσχυρὴ πρόγευση τοῦ Ἰησοῦ καὶ μία ἀνείπωτη παρηγοριὰ τοῦ πιστοῦ που γιὰ τὸν Ἰησοῦ πονᾷ, θλίβεται καὶ πάσχει στὸν κόσμο αὐτὸ καὶ μαρτυρεῖ ἀκόμα καὶ γιὰ χάρη του. Αὐτὰ ὅμως δὲν συμβαίνουν πάντοτε. Δὲν εἶναι ὁ κανόνας. Κανόνας εἶναι ἡ πίστη. Κανόνας εἶναι ἡ «ἐν ἐσόπτρῳ καὶ ἐν αἰνίγματι» θέαση τοῦ Ἰησοῦ (Α' Κορ. ιγ' 12).

Δὲν εἶναι σπάνιες οἱ περιπτώσεις που ἡ ψυχὴ στὸν ἀγῶνα τῆς καὶ στὴν πάλη τῆς νὰ σταθεῖ πιστὴ καὶ ἀφοσιωμένη στὸν ποθητό τῆς Νυμφίῳ περνάει ῶρες σκληρῆς ἀμφιβολίας καὶ δέρνεται μέσα στὴ συννεφιά καὶ τὴν φουρτούνα τῆς ἀβεβαιότητος. Ἀλλὰ στὴν κρίσιμη στιγμὴ φτάνει μία μικρὴ ἀνακίνηση τοῦ πυκνοῦ παραπετάσματος ἀπὸ τὴν πνοὴ τοῦ Πνεύματος γιὰ νὰ ἀφήσει νὰ διαφανεῖ ἡ ὑπάρχουσα πραγματικότης. Νὰ διαφανεῖ ὁ Ἰησοῦς...

Μερικοὶ συγκεκριμένοι «τρόποι» θεωρίας τοῦ Ἰησοῦ μέσα στὴν Ἐκκλησία:

1) Τὸ Μυστήριον τῆς θ. Εὐχαριστίας. Στὸ μυστήριον ὑπάρχει ὁ Ἰησοῦς. Στὸ Μυστήριον συνεχίζεται ἡ ἔνσαρκος οἰκονομία του μὲ τὸ ἴδιο καὶ πιὸ πολὺ τονισμένο τὸ στοιχεῖο τῆς ταπεινώσεως τοῦ Ἰησοῦ. Στὴν παράδοση τῆς ὀρθόδοξης εὐσέβειας ἀναφέρονται περιπτώσεις ἁγίων ἀνθρώπων που «ἐθέωρουν» τὸν Ἰησοῦ κρυμμένο πίσω ἀπὸ τὸν ἄρτο καὶ τὸν οἶνο. Ἐμεῖς οἱ κοινοὶ πιστοὶ δὲν τὸν

θεωροῦμε μὲ τὸν τρόπο αὐτό. Τὸν βλέπουμε μόνο μὲ τὰ μάτια τῆς πίστεως. Πιστεύουμε πὼς εἶναι «οὐσιωδῶς παρῶν» στὴ θ. Εὐχαριστία. Τὸν ἀγκαλιάζουμε μυστικά. Τὸν δεχόμαστε στὴν καρδιά μας.

Ὡ, σπάνιες στιγμὲς πνευματικῆς εὐφροσύνης! Νοιώθει κανεὶς πὼς τότε βρίσκεται στὴν προβαθμίδα τοῦ «θεωρεῖν τὴν δόξαν τοῦ Ἰησοῦ, ἣν δέδωκεν αὐτῷ ὁ Πατὴρ» (Ἰωάν. ιζ´ 24). Μέσα στὸ Μυστήριον λοιπὸν μπορούμε νὰ «ἀφορῶμεν εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν» (Ἐβρ. ιβ´ 2) μὲ ἀπόλυτη βεβαιότητα, μὲ τὴν ἴδια βεβαιότητα ποὺ μπορούσε νὰ ἔχει ὁ Πρωτομάρτυρας, ὅταν ἔλεγε: «θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ ἐστῶτα» (Πρ. ζ´ 56).

2) Οἱ ἀδελφοί. Κάθε ἀδελφὸς εἶναι τὸ ἀντίτυπο τοῦ Ἰησοῦ. Πίσω ἀπὸ τὸν κάθε ἀδελφὸ κρύβεται ὁ Ἰησοῦς. Αὐτὸ ἀποτελεῖ πρῶιμη συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας ὅπως βλέπουμε στὴ συνοπτικὴ παράδοση: (Ματθ. Κε´ 31-46). Θεωρεῖν τὸν Ἰησοῦ σημαίνει στὴν πρακτικὴ κοινωνικὴ ζωὴ θεωρεῖν τὸν Ἰησοῦ στὰ πρόσωπα τῶν ἐλαχίστων ἀδελφῶν του. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἔχει δύο ἐκφράσεις ποῦ μιλοῦν γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό; «ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν» (Ἰωάν. ε´ 24). Καί: «ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν μένει ἐν τῷ θανάτῳ» (Α´ Ἰωάν. γ´ 14). Τόσο ἡ πίστις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅσο καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εἶναι μετάβαση πρὸς τὴν ζωὴ. Ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ Ἰησοῦς εἶναι ἡ ζωὴ, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ πίστις συγκλίνουν στὸ ἴδιο σημεῖο: στὸν Ἰησοῦ. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀναχθεῖ στὴ θέα τοῦ Ἰησοῦ χωρὶς τὰ δύο αὐτὰ φτερά.

3) Ἡ γενικότερη συνεπὴς ἐφαρμογὴ τῆς ἐντολῆς τοῦ Ἰησοῦ. Ἡ σύγκρουση μὲ τὴν πραγματικότητά μας, τὴν καθόλου εἰδυλλιακὴ, ἀμαρτωλὴ πραγματικότητά μας μὲ τὶς ἀσκήμιες τῆς καὶ τὶς τρικλοποδιὰς ποὺ μᾶς βάζει στὴν προσπάθειά μας νὰ φανοῦμε συνεπεῖς, μᾶς βγάζει ἀπὸ τὶς αὐταπάτες καὶ τὶς

φαντασιοπληξίες, ἀλλὰ καὶ μᾶς στερεώνει περισσότερο στὴν ἐπιθυμία τοῦ «*ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν*». Θέλεις νὰ δεῖς τὸν Ἰησοῦ; Ἀγάπησέ τον θερμά, ὅσο γίνεται πιὸ θερμά, πιὸ δυνατά, πιὸ παράφορα. Θέλεις νὰ δοκιμάσεις γνησιότητα τῆς ἀγάπης σου πρὸς τὸν Ἰησοῦ; Τήρησε τὶς ἐντολές του, ὅσο κι ἂν εἶναι δύσκολη ἡ ἐφαρμογή τους. «*Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν*» (Ἰωάν. 14' 21).

Αὐτὸς εἶναι ὁ δρόμος ποὺ ὀδηγεῖ στὴν θεά τοῦ Ἰησοῦ. Εἶναι ὁ ὀμαλὸς καὶ ἀσφαλὴς δρόμος, στὸν ὁποῖο πατοῦμε μὲ τὸ ἓνα πόδι, δηλ ἡ πραγματικότητα στὴν ὁποία ζοῦμε, ἐνῶ μὲ τὸ ἄλλο πόδι πατοῦμε στὴν ἄλλη πραγματικότητα, τὴ μυστική, τῆς ὁποίας εἴμαστε δυνάμει μέτοχοι. Τηρώντας κανεὶς τὴν ἐντολὴ τοῦ Ἰησοῦ φεύγει ἀπ' τὴν πραγματικότητα τοῦ κόσμου καὶ μπαίνει στὴν ἱερὴ περιοχὴ τῆς νοσταλγίας του καὶ τῶν μυστικῶν πόθων του. Ἡ τήρηση τῶν ἐντολῶν εἶναι μία προσπάθεια νὰ ἀρθεῖ ἡ αὐλαία τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἀμαρτίας ποὺ παρεμβάλλονται ἀνάμεσα σέ μᾶς καὶ στὸν Ἰησοῦ. Ἡ τήρηση τῶν ἐντολῶν εἶναι ἡ προχώρηση γιὰ νὰ συναντήσουμε τὸν Ἰησοῦ, ποὺ ἔρχεται γιὰ νὰ «*ἐμφανίσῃ ἑαυτὸν*» καὶ «*νὰ θεωρῶμεν τὴν δόξαν αὐτοῦ*».

Εἶναι τόση ἡ εὐτυχία καὶ ἡ μακαριότητα τῆς ψυχῆς ποὺ «*εἶδε*», ἔστω καὶ ἀμυδρὰ τὸν Ἰησοῦ, ὥστε δὲν μπορεῖ νὰ μένει μόνη στὴ θεά αὐτή, θέλει καὶ ἄλλες ψυχές νὰ γευτοῦν τὴν ἴδια πραγματικότητα. Ἡ μακαριότητα τῆς σὺν-θέας, τῆς σὺν-θεωρήσεως γίνεται αὐτόματα πιὸ μεγάλη, πιὸ βαθειά. Γι' αὐτὸ καὶ ὅσοι εἶδαν τὸν Ἰησοῦ δὲν παρέμειναν σὲ μία ἀδράνεια, ἀλλὰ σκορπίστηκαν στὸν τετραπέρατο κόσμο καὶ διεκήρυξαν: «*ὁ ἐωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ*» (Α' Ἰωάν. α' 1-3). Εἶναι φανερὸς ὁ σύνδεσμος θεάς καὶ μαρτυρίας. Θεάσεως καὶ ἀπαγγελίας, καὶ εὐαγγελισμοῦ καὶ σὺν-κοινωνίας καὶ ἄλλων στὸ ἄρρητο αὐτὸ θέαμα.

Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ καὶ ἡ βιωματικὴ ἀφετηρία κάθε

ιεραποστολικῆς προσφορᾶς καὶ προοπτικῆς. Τίποτε ἄλλο. Τὰ ἄλλα ὅλα εἶναι δευτερεύοντα συμπληρώματα. Ἡ πηγὴ τῆς ιεραποστολικῆς θέρμης καὶ δράσεως εἶναι τὸ γεγονός ὅτι ὁ ιεραπόστολος «εἶδε» καὶ θεᾶται ἐξακολουθητικὰ τὸν Ἰησοῦ. Καὶ γίνεται ἡ βίωσή του αὐτὴ φωνή. Καὶ γίνεται ὅλη φωτιά. Καὶ συνεχίζει μὲ ἐσωτερικὴ βεβαιότητα τὸ ἔργο ἐκείνων ποὺ πρῶτοι εἶδαν τὸν Ἰησοῦ. Τὸν ἀνακάλυψαν ἐκεῖνοι καὶ μᾶς εἶπαν τί ἦταν αὐτὸ ποὺ βρῆκαν. Τὸν γευτήκαμε καὶ ἐμεῖς ἐλάχιστα καὶ βλέπουμε ὅτι εἶχαν τόσο δίκαιο στὶς διακηρύξεις τους.

Αὐτὴ ἡ ἐλάχιστη ἐμπειρία μας πρέπει νὰ γίνῃ πιὸ μεγάλη καὶ πιὸ βαθειά. Νὰ ἀνάβῃ τὴ λαχτᾶρα νὰ θεαθοῦμε πιὸ πολὺ τὸν Ἰησοῦ. Νὰ τὸν θεαθοῦμε ὅσο γίνεται καὶ στὴ γῆ τούτη, ἀλλὰ νὰ τὸν θεώμεθα καὶ στὸν οὐρανὸ ὅπου «πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα» (Α΄ Θεσ. δ΄17) «θεωροῦντες τὴν δόξαν» του (Ἰωάν. ιζ΄ 24) προχωρώντας ἐκ μακαριότητος εἰς μακαριότητα...

Πηγὴ κειμένου : imaik.gr